

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950 június 21. szerda.

ÁRA 4 LEJ VII. ÉVFOLYAM, 142. SZÁM.

A sztálini gondoskodás és a béke költségvetése

Az állam költségvetése hűen visszatükrözi és pontos képet nyújt az ország helyzetéről. A számadatokból megismerhetjük az illető ország politikáját, következtethetünk arra, hogy mennyire emelkedett a dolgozók életszínvonala, hogyan gondoskodik az állam a dolgozó tömegekről és azt is megtudjuk, hogy az illető állam békés építő munkát folytat-e, vagy pedig háborúra készül.

A Szovjetunió költségvetése, amelyet a napokban tárgyalt és szavazott meg a Szovjetunió Legfelső Tanácsának ülésén, a szocialista állam költségvetése, azé az országé, amelyben minden hatalom a dolgozó nép kezében van, amelyben végleg megszűnt az embernek ember által való kizsákmányolása, amely a társadalom tulajdonában lévő termelőeszközöket tervszerűen használja fel a termelőerők fejlesztésére, a nép jólétének emelésére és békejének biztosítására. A Szovjetunió költségvetése szocialista költségvetés, amelynek számadataiból a szocialista társadalom mérhetetlen ereje tükröződik. „A népgazdaság terén elért kiváló sikerek — mondotta Zverjev pénzügyminiszter —, a szovjet nép anyagi és kulturális színvonalának emelése újra és újra bizonyítják a szocialista társadalom erejét, Lenin-Sztálin eszméinek diadalát, a Bolsevik Párt és a szovjet állam politikájának hatalmas, átalakító erejét.”

A Szovjetunió 1950. évi költségvetéséből a népgazdaság rohamos fejlődése tárul elénk, ami a pénzügyi helyzet és a rubel megingathatatlan szilárdságán nyugszik. Amíg a tőkés országokban a pénz vásárlóereje a pénzügyek ziláltsága és a tervszerűtlen gazdálkodás következtében erősen csökkent, addig a szovjet pénz vásárlóereje ebben az évben is tovább emelkedett. Amíg az Egyesült Államok költségvetése az idén hat milliárd dollár veszteséggel zárult, addig a Szovjetunió költségvetése több mint 4 milliárd rubel bevételi többletet irányoz elő.

A költségvetés bevételeinek kétharmadát a szocialista üzemi szolgáltatják és az összegbevételeknek csak 8,4 százalékát származik a lakosság adófizetéseiből. A tőkés államokban az állami költségvetés legnagyobb része a lakosság adófizetéséből áll. A Szovjetunió költségvetésében szereplő nyereségrészesedés 1949-ben 55 százalékkal emelkedett és a népgazdaság szakadatlan fejlődése a szocialista akkumuláció további növekedésének biztos alapjává szolgál. Ime, a munka emelkedő termelékenységének, a szovjet ember lendületes kezdeményezésének, a munkamódszerek folytonos megújításának, a sztáhanovisták jó munkájának az eredménye: míg egyrészt 20–30 százalékkal csökkent ebben az évben a közszükségleti cikkek ára és ismét ugrásszerűen emelkedett a lakosság életszínvonala, ugyanakkor a termelés emelkedése következtében bővült a népgazdaság továbbfejlesztésére szolgáló alap is.

Merő ellentéte a szocialista állam költségvetésének az Egyesült Államok költségvetése, amelynek bevételei túlnyomórészt a dolgozó nép adójából

származnak és amelyekkel a kormány a nagytőke céljait valószínűleg meg. A burzsoá állam tipikus imperialista költségvetése ez, amely a kiadások 76 százalékát fegyverkezésre és más népek elnyomására használja fel, a támadás politikáját szolgálja és számadataival az USA monopóliókének világalomra törő terveit leplezi le. Az Egyesült Államok költségvetése népellenes jellegű, mert az összkidadásoknak csak alig néhány százalékát fordítja szociális és kulturális jellegű feladatokra. Hatalmas veszteséggel megmutatja az ország pénzügyeinek ingatag jellegét, az alapul szolgáló gazdasági élet zürzavarát, állandó válságát és mûködését a súlyos és egyre növekvő belső ellentmondások, amelyek a kapitalista gazdaságot az imperializmus szakaszában jellemzik.

A Szovjetunió költségvetése mélyen népi jellegű és visszatükrözi a Bolsevik Párt állandó gondoskodását a Szovjetunió népei iránt. A szovjet állam összes kiadásainak kétharmad részét a népgazdaság fejlesztésére, valamint a nép anyagi és kulturális jólétének növelésére fordítja. A népgazdaságnak 164,4 milliárd rubel jut, társadalmi és kulturális célokra pedig egyetlen évben 120,2 milliárd rubelt fordítanak. A költségvetés számadata tehát ragyogóan visszatükrözi a dolgozók jólétére irányuló sztálini gondoskodás politikáját. Míg a tőkés országokban napról-napra nő a munkanélküliség, fokozódik a néptömegek elszegényedése és nyomora, addig a szovjet állam ebben az évben a termelés rohamos fejlesztésére újabb százmilliárdokat fordít. A költségvetésből visszatükröződik a lenini-sztálini nemzeti politika maradéktalan érvényesítése is. A szövetséges köztársaságok költségvetésüknek közel 90 százalékát fordítják népgazdaságuk és kulturális életük fejlesztésére, helyi erőforrásaik feltárására, népük jólétének növelésére.

A Szovjetunió költségvetése hűen visszatükrözi a szovjet állam következetes békepolitikáját. A szovjet kormány teljes mértékben rendelkezésre bocsátja a nép hadseregének mindazokat az anyagi eszközöket, amelyek a dolgozók békés munkájának megvédelmezését biztosítják bármely imperialista próbálkozással szemben. A Szovjetunió költségvetésének csak 18,5 százalékát fordítja a fegyveres erők fejlesztésére. Ugyanakkor Amerika 76 százalékot, Franciaország 57 százalékot fordít a költségvetéséből arra, hogy támogatja a monopóliókat támadó politikáját. Ezekkel a kifejezetten hadi költségvetésekkel szemben a szovjet kormány a béke költségvetését terjesztette a Legfelső Tanács elé.

A népi demokratikus államok, amelyek a Szovjetunió gyönyörű példájára a szocializmust építik, a szocialista állam hatalmas eredményeit látva nap mint nap meggyőződnek arról, hogy az az út, amelyen elindultak, az egyedüli út a jólét és a boldogság felé. Ezért örömmel üdvözljük a Szovjetunió hatalmas eredményeit, amelyekben saját országaik felvirágzásának és haladásának biztosítékát látják.

Az agitátoroknak meg kell mutatniok a dolgozó földművesek előtt, hogy a gabonafelesleg begyűjtésének legfőbb célja, a városi munkások élelemmel való ellátása. A városi munkások így több áru, több mezőgazdasági gépet termelhetnek a dolgozó földművesek számára.

Készülünk az aratásra

Kolozs megyében rövidesen befejezik a gépjavitásokat

KOLOZSVAR. — A kedvező időjárás közepette lendületesen végzik a dolgozó földművesek a növénygondozási munkálatokat. Már igen sok községben befejezték a második kapálást s ezzel párhuzamosan megjavították a mezőgazdasági gépeket, szerszámokat is.

Előkészületek a szamosújvári járásban

SZAMOSUJVÁR. — (Levelezőnk től.) A mezőgazdasági gépek, szerszámok megjavítására a szamosújvári ideiglenes bizottság komoly intézkedéseket tett, hogy ezek a munkálatok a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a RNK minisztertanácsa határozatának megfelelően történjenek. Így a járásban június 10-ig 26 cséplőgépet, 17 traktort és 9 benzinmotort megjavítottak, üzemképes állapotba helyeztek.

A gépjavitási munkálatok során Lozsárd községben Ciubuta M. kulák nem akarta megjavítani a traktort, arra hivatkozva,

Kolozs megyében a dolgozó földművesek a növényápolási és a szerszámjavítási munkálatokat június 18-ig az alábbi mértékben teljesítették:

Az egeresi járásban 4013 hektár területet megkapáltak, 22 cséplőgépet, 9 benzinmotort, 6 traktort és az összes gőzgépeket

megjavították. Az apahida járásban 5990 hektárt megkapáltak 9 cséplőgépet, 3 benzinmotort és 8 traktort megjavítottak. A borsai járásban 3789 hektáron befejezték a kapálást, és a benzinmotorokat rendbehozták. A kalotaj járásban 356 hektáron teljesítették a második kapálást, 19 cséplőgépet, 10 benzinmotort és az összes traktorokat megjavították. A hidalmasi járásban 4609 hektár területen teljesítették a kapálást, 18 cséplőgépet, 6 gőzgépet, 7 benzinmotort és három traktort megjavítottak. A hunyadi járásban 4435 hektáron teljesítették a kapálást 81 cséplőgépet, 33 benzinmotort és az összes traktorokat megjavították. A mócsi járásban 7652 hektáron teljesítették a kapálást, 8 cséplőgépet és 5 traktort megjavítottak. A sármási járásban 8313 hektár területet kapáltak meg, 30 cséplőgépet, 2 benzinmotort és 25 traktort üzemképes állapotba helyeztek. A gyalui járásban 1286 hektáron befejezték a kapálást, 16 cséplőgépet, 7 benzinmotort és az összes traktorokat megjavították.

hogy ő nem ért hozzá. A helybeli pártszervezet tagjai leplezték Ciubuta kulák mesterkedéseit és az ideiglenes bizottság intézkedett, hogy a traktort és cséplőgépet átadják az iglói szövetkezetnek. A szövetkezet vezetősége rövid időn belül megjavította és üzemképes állapotba helyezte a traktort.

A mezőgazdasági gépek megjavításában a dolgozó földműveseknek nagy segítséget nyújtottak a szamosújvári gépjavitó központ tanulói, akik igen sok mezőgazdasági gépet megjavítottak.

Gábor János és Popa Constantin mozdonyvezetők munkamódszerüket ismertették az „ötszázások” értekezletén

BUKAREST. — A napokban tartották meg Bukarestben az „ötszázások” mozdonyvezetők értekezletét. Az értekezleten többek között megjelent Popa Constantin, Gábor János és Margita László, akik nagyszerű eredményeket valósítottak meg. Elsőnek Teodorescu Mihail, öreg mozdonyvezető, az első „ötszázás” beszélt. Hangsúlyozta, hogy a mozgalom egyre szélesedik, a fiatal mozdonyvezetők lendületesen harcolnak egyre jobb eredmények előéréért. Gábor János kolozsvári mozdonyvezető rámutatott arra, hogy a szovjet munkamódszer tanulmányozása révén sikerült teljesítményét megvalósítania. Munkakollektívái rendszeresen

ellenőrizte a gépet és a hibákat lehetőleg megelőzték. Megszerverték a gép állandó zsírozását is.

A mozdony gondos kezelésének tulajdonítható, hogy hét kazánmosást és javítást tettek feleslegessé. Ez, valamint a fűtőanyag pontos és észszerű beosztása 338.000 lej megtakarítást jelentett.

Az értekezleten résztvevők megjegyezték Gábor János szavait és a feltett kérdések nyomán a legapróbb részletekig megismertek munkamódszerével. Kiderült ekkor, hogy Gábor János még a vízvezetelésnél is észszerűsített: Kolozsváron a pályaudvar zsufoltsága miatt nem

vett fel vizet, hanem a Nagyváradon felvett 24 köbméter vizet a Kolozsvár előtti kis állomásokon pótolta, s ezzel a másik végállomásra mehetett.

Popa Constantint is, mint a többieket a Párt ösztönözte legutóbbi teljesítménye megvalósítására. Részletesen elmondta ő is munkamódszerét. Popa Constantin nemcsak a távolság, hanem a takarékosság terén is kiváló teljesítményt ért el. A lefutott 40.404 kilométeren közel másfélmillió lejnyi értéket takarított meg.

Viharzó taps fogadta Popa Constantint szavait, amikor Sztálin elvtársról, a szovjet sztáhanovista vasutasok ösztönzőjéről és támogatójáról beszélt.

Halálos ítéletet hozott a kolozsvári katonai törvényszék a terrorista kulákbanda bünperében

A kolozsvári katonai törvényszék szombaton tárgyalta annak a terrorista bandának a perét, amely szoros kapcsolatban állt a Szeverin-hegységben alakult terrorista felforgató szervezettel. Ez utóbbi szervezet vezetőit, Uta Cornel volt ezredes és Spuru Blanu legionáriust mint ismeretes, a temesvári katonai törvényszék halálra ítélte.

A kolozsvári törvényszék előtt álló banda a szamosmegyei Füzes községben alakult 1949 áprilisában. A banda tagjai nagyrészt kompromittált tisztviselők és kulákokból, a munkásosztály és népi demokratikus rendszerünk ellenségeiből állottak, mint például Bănuț Ioan, 1949-ben kompromittált volt erdész, a manista szervezet volt tagja, Săcuț Alexandru, gazdag paraszt és felesége, Săcuț Livia, aki szintén csatlakozott a szervezethez,

továbbá Bănuț Dumitru, volt fasiszta rendőrgyűnök, a burzsoá-földesuri rendszer kiszolgálója és még számos befolyásos, korrumpált clem.

A tárgyaláson, mind a 8 vádlott beismerte, hogy a felforgató szervezet megalakulásakor esküt tettek, hogy „zugolódás és habozás nélkül teljesítik a kapott parancsokat”, harcolnak a demokratikus rendszer megdöntéséért és a királyság visszaállításáért.

Popescu Constantin ügyész vádbeszéde és a hivatalból kirendelt ügyvédek védőbeszédei után, a katonai törvényszék bűnösnek mondta ki a vádlottakat terrorcselekmények előkészítésének és végrehajtásának, a RNK belső és külső biztonsága ellen irányuló cselekmények elkövetésének bűntetteiben, valamint tiltott fegyverviselés bűncselekményében és a

következő büntetésekkel sújtotta őket:

Bănuț Ioan és Săcuț Alexandru halálbüntetés és vagyonelkobzás; Bănuț Dumitru, 25 évi kényszermunka, polgári jogainak 10 évre való felfüggesztése és vagyonelkobzás; Muresan Vasile 25 évi kényszermunka, polgári jogainak 10 évre való felfüggesztése és vagyonelkobzás; Buzdugan Alexandru 20 évi kényszermunka, polgári jogainak 7 évre való felfüggesztése és vagyonelkobzás; Szilágyi Anna 5 évi börtön, 3 évi javítóbüntetés, vagyonelkobzás; Bănuț Grigore, 3 évi börtön, 4000 lej büntetés, vagyonelkobzás és 3 évi javítóbüntetés.

Săcuț Livia vádlott esetében a törvényszék helybenhagyta 7 évi szigorított börtön büntetését, amelyet egy másik terrorista csoport bünperének tárgyalása alkalmával kapott.

Mac Arthur kéri a Japánban állomásozó amerikai csapatok további otttartását

NEW-YORK. — (Agerpres.) A „New-York Times” tokiói tudósítójának jelentése, hogy Mac Arthur a japánoktól fogja Johnsonnak, Bradleynek és Dullesnek, hogy „a Japánnal megkötendő békeszerződés záradékaitól függetlenül, az Egyesült Államok fegyveres erőit továbbra is tartásuk Japánban.”

Az amerikai imperialisták ezzel Japánt az Egyesült Államok haditámaszpontjává változtatják

és kéri, hogy az ország amerikai megszállása minél tovább tartson.

NEW-YORK. — (Agerpres.) A Távol-Kelet demokratikus politikájáért küzdő amerikai bizottság a sajtóban közzétett nyilatkozatában elítéli az amerikai vezetőkörök politikáját, amely elengedi a japán háborús bűnösök büntetését és elfojtja a japán népek a békéért folytatott harcát. A bizottság kérte

az Egyesült Államok kormányát, hogy alkalmazza a potsdami egyezményben lefektetett politikát. A bizottság kijelenti, hogy az USA kormánya az amerikai nép túlnyomó többsége akaratával ellentétesen eslepszik, amikor hatalomra jutítja a japán háborús bűnösöket és a Japán Kommunista Párt betiltásával elfojtja a japán nép demokratikus törekvéseit.

Beismerő vallomást tettek az albániai titoista kém-szervezet ügynökei

TIRANA. — (Agerpres.) A titoista kém-szervezet szolgálatában álló szabotőrök és kémek büntető főtárgyalásának harmadik napján a törvényszék kihallgatta Jacsiara Jako vádlottat, aki teljes mértékben beismerte bűnösségét. Vádlott vallomásában elmondta, hogyan kezdte meg 1947-ben kémtevékenységét, amikor a vasutépítő társaságnál dolgozott. A Durres-Pokinio vasútvonal építésénél megismerkedett Anicsevvel, a titoista titkosrendőrség ügynökével, akinek rendszeresen kémjelentéseket adott át. „Foti Dvorani — mondotta a vádlott — azt mondta nekem, hogy ha minél több szabotázseselekményt követek el, annyi jobban elismerik munkámat és annál jobban fizetnek.” Vádlott beismerte, hogy két ízben is kapott pénzt az általa és bűntársai által elkövetett szabotázseselekményekért.

A törvényszék ezután megkezdte Hekuran Dalani vádlott kihallgatását, aki beismerte,

hogy Kulanovics titoista kém és Foti Dvorani bandavezér segítségével a Durres-Pokinio vasutépítő munkatelepről elküldték a skopje-i tanfolyamra. Miután a Tájékoztató Iroda határozata megjelent a jugoszláv kérdésben, Anicsev parancsot adott a vádlottnak, hogy folytassa tovább tevékenységét, mert a jugoszlávok ugyanis visszatérnek, mivel „Albánia nem tud megélni Jugoszlávia nélkül.” Dalani megerősítette vallomásában azt, hogy a banda tagjai pénzbeli juttatást kaptak az általuk elkövetett szabotázseselekményekért. Ezután Sadik Radee kihallgatására került sor, aki vallomásában elmondta, hogy 1945-ben az albán elleni terror miatt elhagyta Jugoszláviát. Miután Jugoszláviából Albániába szökött, elszegődött a vasutépítéshez, ahol találkozott Mlek Koracsi jugoszláv állampolgárral. Koracsi azért küldték Albániába, hogy a vasutépítő munkatelepen kém-

hálózatot szervezzen és ebben a munkájában vádlottat, mint informátort használt fel.

Vádlott vallomásában elmondta, hogyan kérték fel a titoista kémek arra, hogy szabotázseselekményeket kövessen el és propaganda anyagot terjeszzen. Ezért a munkájáért pénzt juttatásban részesítették.

A büntető főtárgyalás negyedik ülésén kihallgatták az ügy másik két vádlottját, akik beismerő vallomást tettek és elismerték azt, hogy számos esetben szabotázseselekményt követtek el a vasutnál.

SULYOS GAZDASÁGI HELYZET IZRAELBEN

LONDON. — (Agerpres.) Az „Economist” című lap részletesen elemzi a bevándorlások folytán Izrael államban előadódott súlyos gazdasági helyzetet. A lap beismeri, hogy a déli gyümölcsök kivitele, amely Izrael állam fő bevételi forrása — jelentős visszaesést mutat. 1938-ban 15 millió láda déli gyümölcsöt szállítottak ki az országból. Ezzel szemben 1949-ben a déli gyümölcsök exportja alig érte el az 5 millió ládát.

Izrael állam iparával foglalkozva, az „Economist” cikkében hangsúlyozza, hogy ezen a téren jelentős nehézségekkel kell megküzdeni. Így, a gyémántfeldolgozó ipar — az izraeli kivitel második fontos tétele — lassan bezárja kapuit, mert komoly versenytársat jelent részére Belgium és Hollandia, amelyek ebben az iparágban régi hagyományokra tekintenek vissza és uralják a piacot.

Röviden

BRÜSSZEL. — (Agerpres.) A „Le Drapeau Rouge” című lap jelentése szerint az amerikai hatóságok, a bonni „kormány” karöltve, nagyszámú náci háborús bűnös büntetésének elengedését készíti elő. Eszerint, Nyugatnémetországban rövidesen bizottság alakul, amely 105 náci háborús bűnös ügyét fogja felülvizsgálni. A bizottság feladata, hogy felmentse a hitlerista hóhérokat. Ugyanakkor a jugoszláv hatóságok elhatározták, hogy elengedik a büntetését a Jugoszláviában elítélt német háborús bűnösöknek.

TOKIÓ. — (Agerpres.) A Franco Presse jelenti, hogy a Japánban állomásozó amerikai megszálló hatóságok elhatározták, hogy kéri a brit kormánytól Frank Hawley, a „Times” című lap tokiói tudósítójának visszahívását, mert a tudósító bírálta „merészelt” a Japán Kommunista Párt ellen legutóbb hozott önkényes intézkedéseket és ezeket az intézkedéseket az alkotmány megsértésének minősítette. A tokiói idegen újságok tudósító, rondkivüli állást tartottak, amelyen szolidaritásukat fejezték ki a „Times” tudósítójával.

NEW-YORK. — (Agerpres.) Az Associated Press newyorki tudósítója jelenti, hogy az USA földművelésügyi minisztériumának adatai szerint az idei búzatermés 200 millió bushellel (egy bushell annyi mint 27,2 kiló) kevesebb lesz, mint tavaly. Becslések szerint az idei termés az utóbbi hét esztendő leggyengébb termésé lesz. A rossz termés következtében a farmerek jövedelme 400 millió dollárral kevesebb lesz.

Kis községek kulturotthonai példamutatóan harcolnak az építésért, a békéért

Kultúrforradalmunk egyik hatalmas vívmányaként a műveltség áldásos fénye behatolt a legeludogottabb zugokba, apró falvakba és szörványos településekre is. Félreeső, egykor elfelejtett települések dolgozó földművesei egyre szomjasabban keresik kulturális felemelkedésük útját, s gyökereik olyan kulturális eredményeket mutatnak fel, amelyek viszonylagosan jóval felülmúlják a nagyobb községeket. Ez nem véletlen. A kis községek, szétszórta települések leginkább színelvették a tőkés-földesurri rendszer népszerűsítő és népbontó politikáját, leginkább el voltak zárva a műveltség mindenféle lehetőségétől. Ma, amikor a Román Munkáspárt által vezetett munkásosztály harcra nyomán tág lehetőség nyílt minden dolgozó számára a kulturális felemelkedésre, az egykor kiszípolozott, sötétségben, babonák és tudatlanság mocsarában tartott dolgozó földművesek kapva-kapnak a számukra nyújtott lehetőségeken, egymással versenyezve fejlesztik kulturális életüket. Levelezőink számos olyan település felvirágzó kultúrelőretől számolnak be, amelyeknek lakói a multban grófok, bojárak, földesurak kiszípolozott rabzolgái voltak. A tordamegyei ALBIS-TELEPEN lassan omlott szét a mult rendszer sötét köde. A tavaly már szervezeten indult meg a harc a kulturális színvonal emeléséért s november 7-re már rádiót is be tudtak szerezni maguknak az eldugott kis falu dolgozó földművesei. A tervszerű kulturmunka azóta pillanatra sem lankadt el. A nagy mezei munkák idején, a vetés, majd a kapálás folyamán a kulturotthon még fokozta tevékenységét s támogatja a dolgozó földműveseket a jobb termésért, a békéért vívott kemény harcokban. Az Albis-telepi ifjuság, az IMSZ tagjai, tanítók segítségével így követésre méltó példát nyújtanak falujuk kulturális életének felvirágoztatásában.

Május hónap végén, a nagy mezei munka ellenére Albis-telep két hasonló kis helyiséggel kulturversenyre kelet. Kiderült, hogy a kis falvak sok tekintetben felülmúlják a nagy községeket. ANDRÁSSY-TELEP dalárdája legjobbnak bizonyult a járásban, az ECKENTELEPI táncosport nehéz és színvonalas román, magyar és orosz népi táncokat tudott betanulni, Albistelep kultúrgárdája pedig színdarabbal tünt ki. A művészi munka mellett e

kis településeken olvasóköri összejöveteleket, közművelődési előadásokat szerveznek s ezeknek hatása a mezőgazdasági munkálatokban is megmutatkozik.

Hasonló versenyt szervezett néhány kiskükküllömegeyi falu is, KISTÖVISEN. E faluban egykor iskola nem volt, ezzel szemben itt működött a gyűlöletes emlékü „Akasztófamező” s az egész környéket bojárak és grófok karmai marták véresre. A falvakon eluralkodott a tudatlanság, az analfabétizmus. A Román Munkáspárt vezette harc, a kultúrforradalom itt is gyökerében megváltoztatta a sivár képet. Kistövics községben ma új iskola emelkedik s a környék dolgozó földművesei kulturversenyre gyűlekeznek. Eljött a BALÁZSFALVI szövetkezett népnevelési csoportja is, hogy átadja tapasztalatait, szoro-koztasson és neveljen. KÁPOLNA község kulturotthona román népdalokat, indulókat és népi táncokat adott elő. A nemzetiségek közös békeharcait tükrözi a német nemzetiségű ifjuság lendületes tánc. MAGYARBENYE község román és magyar ifjusága együtt ropja a két nép táncait, kifejezőjékként annak a hatalmas belső átalakulásnak, melynek során a mesterségesen szított nemzeti gyűlöletnek, sovizmusnak és nacionalizmusnak rövidesen még az emléke is eltűnik.

A nemzeti megbékélésnek szép példáját nyújtotta a szilágyomegyei BAKSA kisközség is. E község DIÓADHOZ tartozik, alig pár házból áll. E napokban a falucska kulturotthona Dióadra látogatott vendégcsereplésre. A kultúrterem zsúfolásig megtelt, az ablakok környékét is megszállták az érdeklődők. A román lakosság Baksa kultúrgárdája magyar számokat adott elő, helyenként tört magyarsággal. Az előadás annyira közölközött a dióadi magyar dolgozó földművesek lelkeihez, hogy szünni nem akaró dübörgő tapsal jutalmazták s nagy szeretettel fogadták román testvéreik vendégcsereplését.

Igy küzdenek a kis falvak dolgozó földművesei az együttélő népek testvériségéért, a békés építésért. Kemény munkájukkal példát mutatnak sok nagyközség kulturotthonának is.

Kasler Imre, Kiss Ferenc, Molnár János és Fiktusz Károlyné levelei nyomán.

OLVASSUNK!

Harcra az 1950. évi állami terv nagyszerű feladatainak teljesítéséért

A ROMÁN MUNKÁSPART KIADÁSA

A broszura ismerteti az 1949. évi állami terv eredményeit és kifejti, milyen feladatok hárulnak országunk dolgozóira az 1950-es évi állami terv kapcsán. Az 1950-es állami terv, mely öt éves tervünk alapja, még nagyobb távlatokat tár fel előttünk, mint a tavalyi állami terv.

Az 1950. állami terv főfeladata: erős ipari bázis kiépítése országunkban. Az új terv előírásai szerint a szerszámgépgyártás 8 és félszer nagyobb lesz, mint az elmúlt évben. Sok szerszámgépet ez évben először fognak szeriában gyártani országunkban. Az ipar fejlődésének biztosítása kell a mezőgazdaság szocialista átalakulását, valamint az összes dolgozó életszínvonalának emelését. Az 1950. évi állami terv nagy feladatok elé állítja dolgozó népiünket. Az első állami terv tapasztalatait, a nagy szovjet hatalom állandó segítségével a szocialista versenyek, valamint

a dolgozók építő kezdeményezése és lendülete azonban biztosítják az 1950-es állami terv sikeres teljesítését, sőt túlteljesítését.

Az állami terv teljesítéséért vívott harcban, a dolgozóknak fokozniuk kell forradalmi éberségüket és kíméletlenül le kell leplezniük az osztályellenség sorainkba furakodott ügynökeket, akik alá akarják akasztani és szabotálni próbálják a dolgozó nép építő munkáját.

Tervünk teljesítése fokozza hazánk erőit és ennek folytán a Szovjetunió vezette demokratikus és szocialista békélabor erőit is, mert hazánk a békélabor aktív tényezője. Ennek tudata lelkesítsen mindennapi munkánkban, mert munkánkkal vehetjük ki leginkább részünket a dolgozó életszínvonalának emeléséért vívott harcból, a világ sokszázmillió emberének az angol-amerikai imperialisták ellen vívott elszánt békeharcaiból.

A gyalui járás lemaradt az előkészületekkel – felvilágosítással, mozgósítással kell fokozni a munkák ütemét

A növénygondozási munkák egyre nagyobb eredményekhez vezetnek. A dolgozó földművesek éjjel-nappal téve komoly szorgalomról tesznek bizonyosságot, amikor arra törekednek, hogy minél előbb befejezzék a gyomirtást. A növények gondozása elsőrendű feladat azért is, mert a szalmagabonák korai érése sürgeti a kapálási munkák mielőbbi befejezését. Ahol a burgonya fölőtetést még nem fejezték be, ott még mielőtt az aratás megkezdődne, sürgősen el kell végezni. A kukorica és egyéb kapásnövények ritkítása is komoly feladat, mert csak jó munkával biztosíthatjuk mezőgazdasági termésünk egész sikerét.

A kolozs megyei ideiglenes bizottság a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a RNK minisztertanácsa határozatának megfelelően részletes munkatervet készített a növénygondozásra és a betakarítási munkák előkészítésére. Gondoskodott arról, hogy az egyes községek ideiglenes bizottságai minél előbb kézhez kapják a munkatervet. A gyalui járás ideiglenes bizottsága alaposan áttanulmányozta a RMP KV. és a RNK minisztertanácsa határozatát és

annak megfelelően megtette a szükséges intézkedéseket a gyomirtás elvégzésére, valamint a mezőgazdasági gépek, szerzők megjavítására. Megszervezte az ellenőrző munkát is, hogy a többi termés biztosításáért minden dolgozó földműves lelkiismeretesen teljesítse a reá háruló feladatokat, s megakadályozza, leleplezze a kulákok mesterkedéseit.

Az ellenőrző munka során kiüjt, hogy azokban a községekben, ahol a mezőgazdasági körzetfelelősök és a tömegszervezetek felvilágosították, nevelték a dolgozókat, ott a gyomirtás teljesítésében, az aratási munka előkészítésében nagyszerű eredményeket értek el. Példa erre Nagykapus község, ahol június 15-ig befejezték a második kapálást, s 28 hektár területet harmadszor is megkapáltak. Ebben a községben bizonyosodott a dolgozók öntudata, szorgalma. Az ideiglenes bizottság és a tömegszervezetek csupán ott követték el hibát, hogy a középparasztok közös cséplőgépjének megjavítására nem mozgósították kellő mértékben. Így a gép javítása elhúzódtott s még ma sinis üzemképes állapotban, pedig kevés

a javítani való rajta. Hasonló az eset Magyarfeneesen is. Özevgy Kun Ferencné cséplőgépe – bár javítás alatt van – nem áll készen a kifizető időre, mert az ideiglenes bizottság majd megjavíttatja.

A fentieknél még komolyabb hiányossággal találkozunk Hidedgyszamos községben. Itt csupán egy cséplőgép van s az is elhanyagolt állapotban. Az ideiglenes bizottság és a tömegszervezetek nem voltak eléggé éberek. Nem vették idejében észre, hogy Petrisor István cséplőgéptulajdonos az őszszel nem helyezte fedél alá a gépet. A pelyva- és törekhuladékokat benne hagyta. Ennek az lett a következménye, hogy az eső- és hőlétől elgörcsöltek a farészek. Olyan rész is van a törekházánál, amely teljesen elkorhadt. Petrisor István a traktorjavításhoz sem kezdett hozzá.

A felsorolt hiányosságokból megítéljük, hogy ha az ideiglenes bizottságok és a tömegszervezetek nem elég éberek, akkor a gépjavítási munkatervet nem tudják teljesíteni Gyalui járás dolgozói.

A mezőgazdasági gép- és szerzők javítására, valamint a növények gondozására sokkal nagyobb gondot kell fordítani Gyalui község dolgozó földműveseinek is. Meg kell szervezniük az ellenőrző munkát, fel kell világosítani minden dolgozót a szerszámjavítás fontosságáról és le kell leplezniük mindazokat, akik szándékosan akadályozzák a terv teljesítését. Gyaluban a növénygondozási munkában lemaradtak, bár az idő eléggé kedvező volt. A szerszámok javítását sem vették eléggé komolyan. Különösen az ekék javítása sok kívánnivalót hagy még maga után. Június 18-ig igen kevés számú ekét javították meg a dolgozók. Ez a felvilágosító munka hiányára vall.

Az ideiglenes bizottságok, a mezőgazdasági körzetfelelősöknek és a tömegszervezeteknek a pártszervezet irányításával mozgósítani kell a dolgozókat a javítások mielőbbi teljesítésére.

Az idő halad. Nemsokára megkezdődik az aratás. Gyalui járásban a dolgozó földműveseknek rövid idő alatt meg kell javítaniuk minden mezőgazdasági szerszámot, hogy idejében megkezdhessék a munkát s ezzel fokozzák a termést.

v. j.

A kolhozok és traktorállomások felkészülnek a termésbetakarításra

Az ukrajnai kombájn-kezelők

versenye

Kalászbába szökött az őszi buza és virágzik a rozs Dél-Ukrajnában.

A köztársaság kolhozaiban, valamint gép- és traktorállomásain lázasan készülnek a termésbetakarításra, mely az idén a tavalyihoz képest két héttel hamarabb kezdődik. A gép- és traktorállomások már kijavították a kombájnok 80 százalékaát, a cséplőgépek és aratógépek felét.

M. Braga, a kerzonvidéki behterszki gép- és traktorállomás ismert kombájnvezetője a szocialista munka hőse, valamint N. Szadovoj, M. Szárkin és A. Telinko kombájnvezetők versenyfelhívást intéztek a köztársaság valamennyi kombájnvezetőjéhez, hogy kezdjenek szocialista versenyt és vállaljanak kötelezettséget a termésbetakarítás előkészületeinek minél gyorsabb elvégzésére, a betakarítás minden részének sikeres végrehajtására és az állami szállítások idejében való teljesítésére. A felhívást aláíró kombájnvezetők mindegyike kötelezettséget vállalt, hogy egy „Sztalinyec 6“ kombájnnal 1000 hektáron végi el a betakarítást és legalább 12.000 mázsa őszi-és tavaszi gabonát csépel.

A kombájnvezető élmunkások már megnézték a learatandó vetéseket és órára beosztott tervrajz szerint állították össze munkatervüket. A gépesportokot villanyárammal látták el. A kombájnokra felszerelték a harmadik tisztítót. Sok kolhoztag szabadul fel eképpen a gabonarostálás munkája alól.

A kombájnkezelők az üzemanyaggal való takarékoskodást is vállalták. A Sztavropol-vidéki ovcsihinszki gép- és traktorállomás dolgozói mielőtt kivonultak volna mezei szálláshelyeikre, az elsők között készítették elő a termésbetakarításra beosztott kombájnokat. Az állomásnak mind a 29 gépe készen áll a munkára. A gépállomás valamennyi arató-cséplőgépet ellátták, az elhulló kalászokat összegyűjtő gereblyékkel. A Komunar és Sztalinyec kombájnokat szalma- és pelyvaszállító hordkészülékkel látták el. A szemvesztés megakadályozására minden gépre különleges szerkezetet szereltek fel.

Az eszenuki gép- és traktorállomás gépészei jóval a határidő előtt javították ki a kombájnokat. A kombájnvezetők idejében megnézték a nekik kijelölt vetéseket és előre elkészítették a gépesportjaik pontos menetrendjét.

A termésbetakarítást végző gépesportok mindegyike kifogástalan állapotban van.

A gépesportok vezetőiben nagy kezdeményezőkéesség mutatkozik. Pársin kombájnvezető olyan készülekkel látta el „Sztalinyec 6“ típusu kombájnját, amellyel menetközben szabályozhatja az első és a második rostát. Ezzel jelentős holtidőt küszöböli ki.

A vidék több mint 40 gép-és traktorállomása elvégezte a kombájnok előkészítését a termés betakarítására. Ebben az évben a tavalyinál rövidebb idő alatt és jobban előkészítették a gépeket.

Veress Mihály

Irógépek és sokszorosítógépek bejelentése

A Hivatalos Közlöny június 9-i 51. számában megjelent 583. számú minisztertanácsi határozat szabályozza az írógépek, sokszorosítógépek és az írás sokszorosítására alkalmas bármilyen anyag használatát, adás-vételét és bármilyen formában történő átruházását.

A minisztertanácsi határozat értelmében az összes intézmények, vállalatok, állami vagy magánkézből lévő áruházak, magántársaságok vagy közjogi társaságok, másolóirodák, valamint minden magánszemély, akinek írógépek és bármilyen fajtájú sokszorosítógépek, valamint írás sokszorosítására alkalmas bármilyen anyag van birtokukban, kötelesek ezeket 30 napon belül, vagyis 1950 július 9-ig bezárólag a belügyminisztérium mellett működő Milícia Vezérigazgatósághoz nyilvántartás végett, bejelenteni.

A bejelentés alkalmával a tulajdonosok használati engedélyt kapnak.

A jövőben írógépek, sokszorosítógépek vagy írás sokszorosítására alkalmas bármilyen anyag eladása, vétele vagy tulajdonjogának átruházása csak is a milícia vezérigazgatóság engedélyével történhet. Azok az intézmények, vállalatok, állami vagy magánkézből lévő áruházak, magántársaságok vagy közjogi személyek, valamint magánszemélyek, akik használati engedéllyel rendelkeznek, kötelesek felmutatni a belügyminisztérium ellenőrző szerveinek úgy az engedélyt mint az írógépet, sokszorosítógépet vagy írás sokszorosítására alkalmas más anyagot.

A minisztertanács fenti határozata ellen vétőket a szabotázstörvény szerint büntetik.

Levelezőinknek üzenjük

Fekete András, Egeres: A nagy kultur-ememnyről irt tudósítását megkaptuk s felhasználtuk, mint dokumentációs anyagot. Kérjük, a jövőben kerülje a jelszavak felesleges használatát. Próbáljon saját szavaival megírni minden eseményt. Írja meg, hogy a kulturothton milyen felvilágosító munkát végez a termésbetakarítás előkészületei során.

Pilkus Károlynd, Diósd; Kásler Imre, Andrási-telep; Remán Bálint, Magyarberete, Elekes Irén, Gyek: Leveleikből a konkrétumot, amely eredmények különböző cikkek írásához. Kérjük, irjanak minél gyakrabban. Számoljanak be arról, hogy falujukban elvégezték-e az arató-, cséplő- és a talajművelő-gépek javítását. Ha nem, úgy kinek a hibájából? Kérjük rendszeresen tudósítsanak a mezőgazdasági munkák menetéről. Írják meg, hogy kik miként végezték a gyomirtást. Kik nem végezték el? Ezeket mindig név szerint írják meg. Továbbá az aratás és cséplés során s küldjenek tudósítást a munkálatok eredményeiről. Ha valaki szabotálni próbál, írják meg, hogyan mesterkedett az illető?

Veress Mihály, Aranyospolyán: Számoljon be, hogy falujában hogyan dolgozik a békebizottság.

Valamennyi levelezőnkét kér-

jük, irjanak levelet az aratási munkákról és arról, hogy a faluban hogyan bontakozik ki a békéért folytatott küzdelem.

Az esőcseppek nagyokat koppanva fröccsentek szét a kazán-kovács-műhely üvegfedelén. Benn, a műhelyben gyorskezü munkások szorgoskodtak. A kompresszor a hatalmas kalapács zaját is túlharsogta. Bartha Ferenc egy szétbontott kazán tetején kuporgott. Mellette Rosca Vasile tartotta az egyensúlyt a kazán oldalához állított létrán. Rosca alig győzte adogatni a hüvelyknyi csavarokat csoportvezetőjének, aki a kazán-gözkup fedelerősítőjén dolgozott. Bartha munkájában arra gondolt, hogy még csak néhány perc, s ott áll majd munkatársai előtt. Keze akaratlannal is serényebben mozgott.

Mikor a sziréna megszólalt, négy csavar volt kezében. Nem volt türelme. Rosca kezébe nyomta és leereszkedett a létrán. Az öllözőbe szaladt. Kivette zsebéből a beszédat, amelyet tegnap este kerék betükkelt vetett papírra, s mégyegyszer átolvasa. Aztán ment a kovács-műhelybe, gyűlésre. A többiek már ott állodgáltak, olajosan, munkaruhában. Bartha Ferenc az asztal mögé állt, a mérnök rajzasztala mögé amit fehér papírral dísztettek.

Bartha Ferenc így harcol a békéért

Aztán beszélni kezdett. Felolvasta, amit tegnap írt. Mikor befejezte, munkatársaiból kitért az éljenzés.

— Békét akarunk! Békét akarunk! Le a háborus uszítókkal! Elővette a békeivét, s megkezdődtek az aláírások. A toll kézzől-kézre járt. Izmos, kormoskezü kovácsok, szerelők, hegesztők nevei rajzolódtak a papírra. Bartha csak nézte, figyelték őket. Arcukon elszántság, tettrekészség tükrözött. Felgyelt. Ezt a hatalmas erőt, amelyet most látott bennük, a békegyűlésen — eddig soha nem tapasztalta.

Amikor Szatmári István utolsónak aláírta nevét, Bartha hosszasan kezet szoritott vele. Aztán ennyit mondott:

— Köszönöm...

A köszönlet nemsokára Szatmári Istvánnak szölt, hanem a többieknek is. Mind a száznegyvenöt munkásnak, akiknek szeméből a

Kibővítik az aranyospolyáni malmot

ARANYOSPOLYÁN. — (Levelezőnk től.) A hengerműmalom az államosításkor használhatatlan állapotban volt. A tavaly Krasznaj János nevezte ki a malmot igazgatójává. Az új munkásigazgató munkájának eredménye már mutatkozik: a malmot jól működik és a ma-

lomport sertéshizlalás céljára használják fel.

A malmot ki akarják bővíteni olyképpen, hogy az Aranyoson zúgóátat készítenének, ugyanis a malmot viziturbina hajtotta, ami kijavítás után e pillanatban is rendelkezésükre áll.

Veress Mihály

háza nézett. Látni akarta: valóban ott van.

Egészséges, világos és tiszta családi házat látott maga előtt. Kislánya kinyitotta az ablakot és kiszólt. Erre elmosolyodott és beledett.

Másnap az üzemből összehívtá csoportját, hogy megbeszélje velük a tennivalókat.

— Elsősorban meg kell szerveznünk a munkát. Mit, mikorra kell befejeznünk. Ha a csavarok kicserélését gyorsan elvégezzük, az armatúra-szerelőknél idejében átadhatjuk a munkát. Ezzel nemcsak a mi munkánkat, hanem az övéket is meggyorsítjuk.

— De ha későn kapják a csavarokat? — vetette közbe Rosca.

— Még ma elintézem azt is. Beszéljek velük Remélem, hogy én is épp olyan lelkes tagjai a békemozgalomnak, mint mi vagyunk. Láttam a tegnap, hogy viselkedtek az ülésen?

— Nem lesz itt semmi baj. Ha meggyomjuk a munkát, nemsokára annyi kazán építünk, hogy egyenként meggyőzhetjük bennük a háborus uszítókat — lelkessédt Rosca. Bartha tegnap eladására utalta. (-ji)

Bartha felütötte fejét, s a

